

COVID-19 Aşısı Efsaneleri

Efsane: Aşıdan COVID-19 bulaşabilir

Gerçek: Canlı virüs taşımadıklarından hastalığa neden olamayacakları için aşıdan COVID-19 bulaşması mümkün değildir. Aşılar hücrelerimizin, bağışıklık sistemimizin antikor üretmesine ve diğer virüs önleyici bağışıklık tepkileri vermesine yol açan az miktarda COVID-19 virüsü yapmakta kullandığı bir genetik kodu içerir. COVID-19 bulaşmış olması ve belirtilerinizin olduğunu aşı olduktan sonrasına dek fark etmemek mümkündür.

Efsane: Aşı DNA'mızı değiştirir

Gerçek: Aşı DNA'yı değiştiremez ve değiştirmemektedir. Aşılar bağışıklık sistemimizi vücudumuzda olmaması gereken bir şey olduğuna dair uyarır. COVID-19 aşısı virüsün, bağışıklık sistemimizi virüse karşı harekete geçiren küçük bir parçasını içerir. Bağışıklık sistemimiz bu tepkiyi hatırlar ve gelecekte karşılaşılabilecek durumda COVID-19 ile savaşmaya hazırdır.

Efsane: Aşı güvenli değil, çok çabuk oluşturuldu

Gerçek: COVID-19 aşıları güvenli olduklarından emin olmak için derinlemesine test edildi. NHS, hiçbir COVID-19 aşısını güvenli olana dek halka sunmadı. [MHRA](#) güvenlik ve etkenlik standartları üretim ve test hızından dolayı değiştirilmedi, verileri analiz etmek için klinik denemenin sonlanmasını beklemek yerine veriler deneme yapılırken analiz edildi ve bu da onay sürecinin hızlandırılmasına yardımcı oldu.

Efsane: Aşı BAME (Siyah, Asyalı ve Etnik Azınlık - SAEA) için güvenli değil

Gerçek: Aşının farklı etnik gruplarda farklı şekilde işleyeceğini gösteren herhangi bir kanıt mevcut değil. [Pfizer](#) aşı denemelerine katılanların %9,6'sı siyah/Afrikanlı, %26,1'i İspanyol/Latin ve %3,4'ü Asyalıdır. [Oxford/AstraZeneca](#) aşı denemelerinde katılımcıların %10,1'i Siyah ve %3,5'i Asyalıdır. Yeni [video](#) Covid aşısı konusunda tereddütte olan azınlık topluluklarına erişmeyi hedeflemektedir.

Efsane: Eğer aşı olduysanız COVID-19'u başkalarına bulaştıramazsınız

Gerçek: Aşının, virüsün size bulaşmasını ve başkasına bulaştırmanızı önleyip önlemeyeceği henüz bilinmiyor olup riski azaltması beklenmektedir fakat kılavuz kurallara uymaya devam etmeniz önemlidir.

Efsane: Halihazırda COVID-19'a yakalandıysanız aşı olmanıza gerek yoktur

Gerçek: Yeniden enfeksiyon mümkündür ve halihazırda bulaşmışsa kişilerin COVID-19 bulaşmasından ne kadar süre korunabileceği henüz bilinmiyor. COVID-19 ile ilgili şiddetli sağlık risklerinden dolayı, bulaşmış olanlara da aşı sunulmaktadır.

Efsane: Aşı gelecekteki doğurganlığınızı azaltır

Gerçek: Aşının doğurganlığı etkilediğini gösteren kanıt yoktur. [İngiltere Kamu Sağlığı \(Public Health England\)](#) kılavuzunda COVID-19 aşısı olduktan sonra hamile kalmaktan kaçınma tavsiyesi bulunmamaktadır.

Efsane: Hamile kadınlar aşı olmamalıdır

Gerçek: Aşılar henüz hamile kadınlarda denenmemiştir, dolayısıyla daha fazla bilgi mevcut olana kadar hamileler bu aşığı rutin olarak yaptırmamalıdır. [Aşı ve Bağışıklık Ortak Komitesi \(Joint Committee on Vaccination and Immunisation - JCVI\)](#) aşının potansiyel faydalarının bazı hamile kadınlar için, virüs bulaşma riski çok yüksek veya COVID-19'dan dolayı ciddi komplikasyonlar yaşama risklerini yükselten klinik durumları olanlar da dâhil olmak üzere, özellikle önemli olduğunu kabul etmiştir. Astra-Zeneca COVID-19 aşısının klinik olmayan çalışmalarında herhangi bir endişe doğmamıştır. [İngiltere Kamu Sağlığı](#) kılavuzu, ilk doz aşığı olduktan sonra hamile kalırsanız ikinci doz aşığı hamilelik sonrasına kadar ertelemenizi ([yüksek riskle karşı karşıya olmadığınız sürece](#)) önermektedir.

Efsane: Emziriyorsanız aşı olmak güvenli değil

Gerçek: COVID-19 aşılarının emzirme ve emzirilen çocuk üzerindeki güvenliği hakkında veri bulunmamaktadır. Buna rağmen, COVID-19 aşılarının emzirilen çocuk için riskli olduğu düşünülmemekte olup emzirmenin faydaları gayet iyi bilinmektedir. [İngiltere Kamu Sağlığı](#) emzirirken de aşı olunabileceğini tavsiye etmiştir.

Efsane: Aşı domuz ürünleri içermektedir

Gerçek: Aşı üreticileri [AstraZeneca](#) ve [Pfizer/BioNTech](#) aşının hiçbir hayvansal içerik taşımadığını ve hayvandan türetilen hücre kullanılmadığını onaylamıştır.

Efsane: Aşı kürtaj yapılan cenin parçaları içerir

Gerçek: [İngiltere Kamu Sağlığı](#) kılavuzu nihai aşıda ceninle ilgili materyal olmadığını onaylamaktadır. AstraZeneca, aşısının MRC-5 hücre dizileri kullanılarak geliştirilmediğini fakat 1970'lerde kürtaj yapılmış bir dişi ceninden alınan farklı bir hücre soyu kullanıldığını onaylamıştır. Hücreler aşı için virüs üretmek üzere kullanılmakta fakat nihai aşığı karışmamaktadır.

Efsane: Aşı olmak için bir NHS numarası gereklidir

Gerçek: Numaranızı bilmeseniz de aşı için [NHS](#) web sitesinden yine de kayıt olabilirsiniz.

Efsane: Aşı bir mikro çip içermektedir

Gerçek: Aşıda mikro çip yoktur. Bu efsanın bir hastanın aşı geçmişini kaydetmek için yenilikçi bir yol geliştiren MIT araştırmacılarının yayınladığı ve COVID-19 aşıları ile ilişkisi olmayan bir [makale](#) ile bağlantılı olduğu düşünülmektedir. Bilgiler, çıplak gözle

görülmeven ve aşı ile aynı anda deri altından uygulanan bir boya deseninde saklanır. Nicem noktaları denen nano kristallerden oluşun boya, özel ekipmanla donatılmış bir akıllı telefonla algılanabilen yakın kızıl ötesi ışık yaydığı deri altında en az beş yıl kalabilir. Bu bir mikro çip değildir, bu boyanın üreteceğı tek bilgi aşı olup olmadığınıdır ve bu yenilikçi yöntem COVID-19 aşılarında kullanılmamaktadır.

Efsane: Aşı dozlar arasındaki 12 haftalık beklemeyle işe yaramayacaktır

Gerçek: [Birleşik Krallık Hükümet Kamu Sağlığı Danışmanları \(UK Chief Medical Officers\)](#) daha fazla sayıda kişinin ilk doz aşısı çabucak olması ve kanıtlar bir doz aşının da yüksek seviyede koruma sağladığını gösterdiği için, birinci ve ikinci dozlar arasında daha uzun bir süre olmasını kabul etmişlerdir. Bu karar mümkün olan en kısa zamanda en çok işi için maksimum fayda sağlamamıza olanak verecek ve hayatların kurtarılmasına yardımcı olacaktır.

Efsane: Toplu aşı merkezine gidemezsem aşı olma fırsatını kaçıracağım

Gerçek: Herkes en erken fırsatta [aşı olmaya](#) teşvik edilmektedir, bir toplu aşı merkezine gidemezseniz veya gitmek istemiyorsanız beklemeyi ve aşığı aile hekiminizde (GP) olmayı seçebilirsiniz.